

DE MELLAERTSVIJVERS

Het plezier van kano, visvangst en ... de natuur

Het park van de Mellaertsvijvers (de naam komt van de vroegere eigenaar) werd aangelegd in het begin van de twintigste eeuw – in het kielzog van zijn buur, het Woluwepark. Het is een ideale plaats om te wandelen of zich te ontspannen en trekt al meer dan een eeuw lang waterliefhebbers aan.

© Fabrice Renard

EEN VLEUGJE GESCHIEDENIS

Handelaar François Mellaerts en zijn echtgenote kochten in 1883 een reeks weiden en landbouwgronden op een openbare veiling. De eigendommen behoorden voordien toe aan de Burgerlijke Godshuizen van Brussel en lagen dicht tegen de Woluwe.

Tegen het einde van de negentiende eeuw begint men op initiatief van Leopold II met de bouw van de Tervurenlaan en de aanleg van het grote park dat eraan grenst (Woluwepark). De aannemer van de werken, Edmond Parmentier, tekent in 1898 een overeenkomst met François Mellaerts. Die stipuleert dat deze laatste een nieuw terrein met twee vijvers krijgt, in ruil voor zijn eigendom die werd opgenomen in de perimeter van het Woluwepark.

Er was wel een voorwaarde aan gekoppeld: hij moest het zicht op de vijvers van op de Tervurenlaan intact laten. Bovendien verbond de Staat zich ertoe om de vijvers te onderhouden zodra het domein, dat landschapsarchitect Lainé had ontworpen, werd opengesteld voor het publiek. De echtgenoten Mellaerts aarzelden niet lang. Ze openden een restaurant en organiseerden kanotochtjes op de grootste van de twee waterplassen. De aanleg van de Vorstlaan tussen 1901 en 1910 scheidde de eigendom van Mellaerts van het Woluwepark, hoewel dat tevoren altijd één groene ruimte was geweest in handen van één eigenaar.

Een eeuw later is er eigenlijk niets veranderd.

ALGEMENE BESCHRIJVING: TUIN VOOR VRIJE TIJD

Het uitzicht van het park met zijn waterplassen, weilanden en bospartijen getuigt van een zekere homogeniteit met de aangrenzende parken (Woluwe en Parmentier). Ze hebben dan ook alle drie dezelfde oorsprong.

De twee vijvers zijn de belangrijkste aantrekkingspolen van het park. Ze vinden hun oorsprong in de vroegere moerassige gebieden van de Woluwe en worden gevoed door een hele reeks bronnetjes. De grootste van de twee vijvers ligt vlak tegen de Tervurenlaan en is bij goed weer, een plaats waar aan watersport wordt gedaan: varen met kano en pedalo. De tweede vijver is alleen bestemd voor vissers en wandelaars.

Een Chaipatana Low Speed Surface Aerator zorgt er voor toevoer van zuurstof aan het stilstaande water. Voor wie het interesseert: dat is een hydraulisch waterwerktuig dat de Thaise koning Bhumibol aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest schonk.

De oevers zijn opnieuw aangelegd met een lichte helling. Dat bevordert de stevige verankering van planten. Zo krijg je een grotere weerstand tegen erosie en kunnen dieren gemakkelijker tot bij het water.

Op de weiden en vochtige graslanden rond de vijvers heeft zich een heel typische plantenbiotoop ontwikkeld die veel diertjes aantrekt, vooral insecten en vlinders.

Er is ook een leuk minigolfterrein in een groen kader aangelegd vlak bij het restaurant.

OPMERKELIJKE FAUNA EN FLORA

De oevers van de Mellaertsvijvers zijn een ontmoetingsplaats voor meerkoet, nijlgans, fuut, canadagans, magelhaengans, zwaan, en vaak ook blauwe reigers op zoek naar voedsel.

Konijnen grazen regelmatig de vochtige graslanden af. U vindt er de typische plantensoorten van gemaaid grasland, zoals brunel, penningkruid of kruipend zenegroen (*Ajuga reptans*).

De bomen zijn vooral veelvoorkomende soorten, maar in de loop der jaren kregen sommige zo'n allure en indrukwekkende vorm dat een vijftiental werd opgenomen in de lijst van merkwaardige bomen van het Brussels Gewest. Het gaat onder meer om zilverkleurige esdoorns (*Acer saccharinum*), treurbeuken (*Fagus sylvatica* f. *pendula*), witte wilg (*Salix alba*) en een zilverpopulier (*Populus x canescens*).

En heel uitzonderlijk in deze uithoek van Brussel: het park telt heel mooie groepjes lorken en dennen.

BEHEERSPRINCIPE

Bij het onderhoud van het park past Leefmilieu Brussel – BIM een gedifferentieerd beheer toe, dat wil zeggen aangepast aan de verschillende functies van het park. De moerasachtige graslanden krijgen slechts twee maaibeurten per jaar. Met deze aanpak bereiken we een spontane ontwikkeling van de flora die anders zou verdwijnen. We stellen vast dat in de loop der jaren naast de aanvankelijk totaal dominante grassen, steeds meer bloeiende planten opduiken. Dat bewijst de positieve invloed van een ecologisch beheer op de ontwikkeling van meer biodiversiteit.

In het kader van het blauwe netwerk dat de waarde van water en vochtige zones in het Brussels Gewest in ere wil herstellen, liep een speciale studie omtrent de Mellaertsvijvers, Hertoginnedal en het Parmentierpark. Die toonde aan dat veel zuiver water uit de vijvers en beken, en ook doorsijpelend vocht wegstroomt in de collectoren voor afvalwater. Het is nu de bedoeling om dit water te recupereren en om te leiden door de uitvoering van een aantal werken aan de loop van de Woluwe. Die werken zouden in 2008 starten.

MUSEA

Nabij de hoek van de Tervuren- en de Vorstlaan ligt de tramstelplaats van Woluwe die beheerd wordt door de MIVB. Die omvat ook het Museum voor het Stedelijk Vervoer te Brussel. De collectie omvat tramstellen, autobussen, trolleybussen en taxi's die sinds 1869 de hoofdstad doorkruisten.

GROENE RUIMTEN IN DE BUURT

- Ten noorden: het Parmentierpark, het Bronnenpark en het Croussepark.
- Ten westen: het Woluwepark.
- Ten oosten: het Zoniënwoud.
- Ten zuiden: het Domein van Hertoginnedal (niet toegankelijk voor het publiek), het Bergoiepark, het Senypark en het Tenreukenpark.
- Het wandelpad op de vroegere spoorlijn van Brussel naar Tervuren, dat de Woluwevallei volgt, loopt vlak tegenover de Mellaertsvijvers.

Oppervlakte: 8,95 hectare.

Typologie: landschapspark met recreatieve, ecologische en decoratieve functie.

Eigenaar: Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Beheer: Leefmilieu Brussel – BIM.

Klassering: de Mellaertsvijvers zijn geklasseerd sinds 18 november 1976.

PRAKTISCHE INFORMATIE

OPENINGSUREN

Het park van de Mellaertsvijvers is een open park. De parkwachters van het Woluwepark zorgen elke dag voor toezicht.

CONTACT

Hebt u een vraag? Wilt u een probleem signaleren? Spreek dan een van de parkwachters aan. In geval van nood, politie: 02 788 53 43.

Leefmilieu Brussel – BIM: 02 775 75 75, info@leefmilieubrussel.be

UITRUSTING

Visvijver, recreatievijver (verhuur van bootjes en pedalo's), minigolfterrein, speeltuin, taverne-restaurant, zitbanken, vuilnisbakken. Honden moeten altijd aan de leiband.

ER GERAKEN

De ingangen voor de Mellaertsvijvers (gemeente Sint-Pieters-Woluwe) liggen aan de Vorstlaan, de Tervurenlaan, de Markies de Villalobarlaan en de Generaal Baron Empainlaan.

BEREIKBAARHEID ANDERVALIDEN

Het is een vlak park met geasfalteerde wegen. Met de wagen kan men over de weg tussen de Vorstlaan en de Generaal Baron Empainlaan rijden.

OPENBAAR VERVOER

Bus: 36 (Trammuseum)

Tram: 39, 44 (Trammuseum), 94 (Empain-Trammuseum).

MEER INFORMATIE

- De brochures van Leefmilieu Brussel – BIM:
 - Naar een ecologisch beheer van de parken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.
 - De Woluwevallei.
 Om te bestellen : Leefmilieu Brussel – BIM : 02 775 75 75 of info@leefmilieubrussel.be.
- Meer informatie over [culturele wegwijzers van parken en tuinen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest](#).
- De fotogalerij van de [Virtual Landscape Gallery](#).
- Meer informatie over [het architecturale patrimonium van het Gewest](#).
- Meer informatie over [het groene en blauwe netwerk](#).
- Meer informatie over de [Groene Wandeling](#).

